

SINTEF Industry
Richard Birkelands vei 3
7034 TRONDHEIM
v/ Alexander Wentzel

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hilde Ely-Aastrup, 74168074

Dispensasjon til prøvetaking i Tauterryggen marine verneområde

Vi viser til mottatt søknad datert 28.11.2021 om tillatelse til begrenset punktuell prøvetaking i Tauterryggen marine verneområde i Trondheimsfjorden i starten av 2022 med formålet marin forskning og bioprospektering.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Tauterryggen marine verneområde, vedtatt 21.06.2013, § 6, jf. naturmangfoldloven § 48, har Statsforvalteren i Trøndelag fattet følgende vedtak om dispensasjon fra § 3 punktene 2 og 3 i verneforskriften for Tauterryggen marine verneområde:

SINTEF Industry gis dispensasjon til å ta prøver av marine dyr og eventuelt noen sedimentprøver, til sammen på ca 10 kg totalt på hvert av de 3 punktene (se kart under søknad) innen Tauterryggen marine verneområde innen utgangen av mars 2022.

Vilkår:

- *Det skal ikke tas større mengder av marine dyr enn nødvendig for gjennomføringen av forskningsprosjektet som er beskrevet i søknaden.*

Vi gjør oppmerksom på at dette vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven og verneforskriften for Tauterryggen marine verneområde. Vedtaket gjelder ikke for bestemmelser i andre lover og forskrifter.

Søknaden

SINTEF opplyser at de har drevet med marin bioprospektering i Trondheimsfjorden i snart 20 år. Sammen med NTNU ble det i starten av 2000-tallet tatt et stort antall prøver av vann, marine sedimenter og marine dyr (svamper) ulike plasser og dybder i fjorden. Tauterryggen har vist seg til å være spesielt interessant mht. marine svamper med unike mikrobielle samfunn som lever på og sammen med dem. Prøvetakingen den gangen var utgangspunkt for oppbygging av en stor samling av marine bakterier de påfølgende årene som SINTEF og NTNU i lag og hver for seg siden har jobbet med i mange prosjekter innen marin bioprospektering. Dette har ført til et stort antall vitenskapelige publikasjoner og flere interessante enzymer og kjemiske stoff med mulige medisinske anvendelser

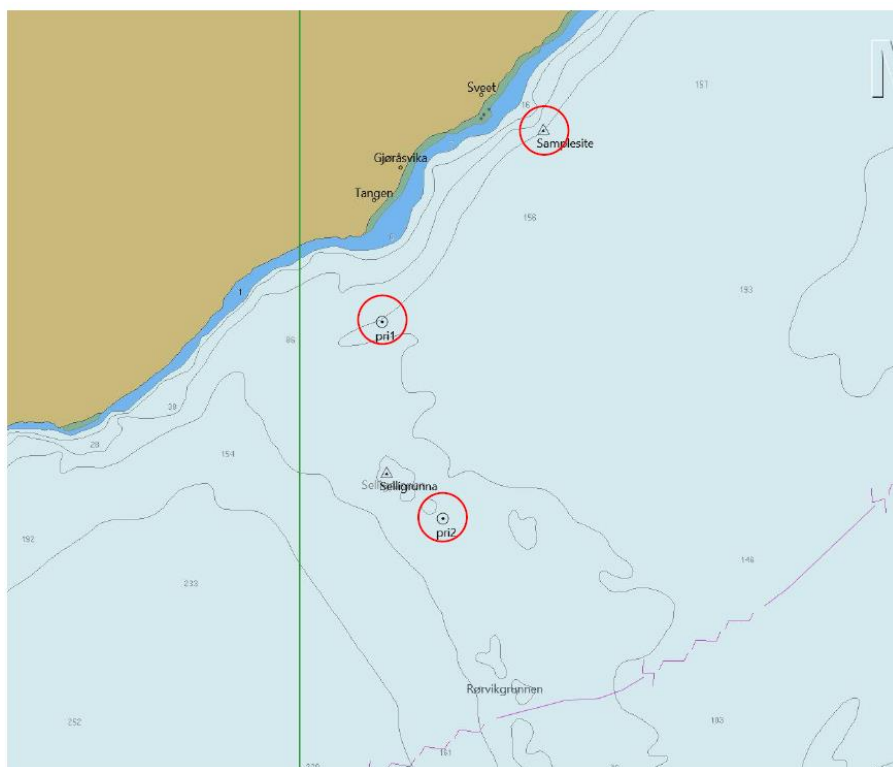
som f.eks. i nye antibiotika eller kreftmedisiner som produseres av bakteriene, som kom fra prøvene og kunne dyrkes på SINTEF og NTNU sine laboratorier.

Det har så langt ikke vært nødvendig med nye prøver fra fjorden, og prøvene tatt for 20 år siden ble basis for mange år med forskning og utvikling. Dessuten er mengden prøvemateriale som er nødvendig, svært begrenset og mulig å ta med robotiserte undervannsfarkost som ikke påfører skader til økosystemet, hverken ved selve prøvetaking eller en mulig senere kommersiell utnyttelse av resultatene som alle vil foregå på laboratorier, helt uavhengig av hvor prøven opprinnelig ble tatt.

SINTEFs oppgave er å bruke både den eksisterende stammesamlingen av mikrober fra svamper fra Tauterryggen, men også bruke hele den moderne molekylære verktøykassen som er tilgjengelig i dag på nye svampeprøver. For dette formålet trenger vi nytt prøvemateriale fra marine svamper, og for å kunne sammenligne direkte mikrobene vi fikk isolert for 20 år siden og mikrobene som lever i de samme svampeartene på samme området i dag, hadde det vært ideelt om vi kunne fått tatt nye svampprøver fra de samme artene på Tauterryggen som i mellomtiden har blitt marint verneområde. Prøver av marine dyr fra tre ulike posisjoner på Tauterryggen planlegges derfor tatt skånsomt med ROV fra om bord FF Gunnerus i januar/februar 2022 i samarbeid mellom SINTEF, NTNU, og Biodiscovery AS. Det forventes ingen negative konsekvenser for det marine miljøet ved prøvetaksstedene. Flere detaljer om kontekst, formål og metodikk var angitt i vedlegg.

De tre ulike posisjonene på Tauterryggen som det ønskes å ta prøver fra, inkluderer den nøyaktige posisjonen som ble brukt til prøvetakingen av svamper og sedimenter for 20 siden (Posisjon 1). De to andre ligger litt lengre sør og vest for denne posisjonen.

Prøvetakingspunktene og koordinatene er angitt og merket i kartet under. Vi vil begrense oss til rundt 50 m radius rundt disse koordinatene.

Kartutsnitt: Tauterryggen i Trondheimsfjorden. De tre posisjonene til planlagt prøvetaking (Samplesite, pri1, pri2) er merket rødt. Det skal tas prøver i ulike dybder på en radius på 50 m rundt koordinatene angitt i teksten.

Verneformål

Formålet med Tauterryggen marine verneområde er å ta vare på et område som inneholder truet, sjelden og sårbar natur, representerer bestemte typer natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking.

Området omfatter en morenerygg (israndavsetning) i Trondheimsfjorden med grunne og særegne forekomster av korallrev (bygd opp av øyekorall *Lophelia pertusa*) med et rikt biologisk mangfold, samt grunne og strømrrike sjøområder med tilhørende bunndyrsfauna ved Tautra.

Verneformålet knytter seg til sjøbunnen.

Hjemmelsgrunnlag

Verneforskriften for Tauterryggen marine verneområde ble vedtatt 21.06.2021. Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet og må behandle søknaden etter verneforskriften og naturmangfoldloven.

Vernebestemmelsen, § 3 punkt 2, er som følger: «*Dyrelivet knyttet til sjøbunnen er vernet mot skade og ødeleggelse.*» I § 3 punkt 3 er bestemmelsen: «*Området er vernet mot tiltak som f.eks. ..., uttak .. av masse,...*»

Det er ingen spesiell hjemmel i verneforskriften for dispensasjon til vitenskapelige undersøkelser, og aktuell hjemmel for dispensasjon er derfor den generelle dispensasjonshjemmelen § 6, jf. naturmangfoldloven § 48. Denne har følgende ordlyd: «*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig,*»

Statsforvalterens vurdering

Prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven (nml) er vurdert og lagt til grunn som retningslinjer ved vurderingen av omsøkte tiltak.

Søker har formidlet et godt kunnskapsgrunnlag for tiltaket. Dette er tilstrekkelig for å fatte vedtak i denne saken jf. nml § 8. Vi ser derfor bort fra føre- var-prinsippet, nml § 9.

Tiltak som kan påføre koraller og andre fastsittende organismer på fjordbunnen innen Tauterryggen marine verneområder, er det som er listet opp som forbudt i verneforskriften, § 3. Bruk av aktive bunnredskaper for fiske (tråling) er forbudt, og det er heller ikke aktiviteter i nærheten som medfører tilslamming av bunnen. Den samlede belastningen for verneverdiene i Tauterryggen marine verneområde vurderer vi i dag til å være liten. Heller ikke den omsøkte prøvetakingen regner vi vil påføre verneverdiene nevneverdig betydning jf. nml § 10.

Ifølge nml § 11 skal kostnadene ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver, et prinsipp som vi mener er lite relevant i forbindelse med dette tiltaket, siden vi ikke regner med skade på arter annet enn på de som følger med prøvetakingen. Prinsippet miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. nml § 12, mener vi blir ivaretatt så lenge metoden som er beskrevet i søknaden blir fulgt.

Klageadgang

Det er klagerett på vedtaket i medhold av forvaltningslovens Kap. VI. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Statsforvalteren i Trøndelag, innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Hilde Ely-Aastrup
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Frosta kommune Fånesvegen 1 7633 FROSTA
SNO v/Erlend Skutberg